

KOMENTÁŘ

13. 7. 2023

Odhady sklizně vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 10. červnu 2023

V Jihomoravském kraji by mělo být podle odhadů k 10. červnu letošního roku sklizeno 849 tisíc tun základních obilovin, v porovnání s rokem 2022 je to o 31 tisíc tun méně (o 3,6 %). Více se sklídí ječmene ozimého, tritikále, menší úroda se očekává u pšenice jarní i ozimé, ječmene jarního, žita a ovesa. Předpokládaná sklizeň 103 tisíc tun řepky by měla být v porovnání s loňskou skutečností téměř totožná.

Základní obiloviny (bez kukuřice na zrno) jsou v Jihomoravském kraji osety na ploše 150,0 tis. ha. Při očekávaném výnosu 5,66 t/ha by mělo být sklizeno 849,4 tis. t obilovin. Sklizeň bude podle odhadů meziročně o 31,4 tis. t nižší. Osevní plocha je proti loňské sklizňové ploše o 6,4 tis. ha nižší (o 4,1 %). Očekávaný hektarový výnos základních obilovin se proti skutečnosti minulého roku téměř nezměnil (+0,6 %).

Největší část plochy, a to 105,0 tis. ha, což je 70,0 % osevní plochy základních obilovin v kraji, zabírají pole s **pšenicí ozimou**. Proti minulému roku je tato rozloha o 4,9 tis. ha menší (o 4,4 %). Sklidit by se mělo 616,2 tis. tun, což je o 21,2 tis. tun méně (o 3,3 %). Očekávaný výnos 5,87 t/ha je oproti loňsku jen nepatrně vyšší.

Pšenice jarní by podle odhadu měli jihomoravští zemědělci letos sklídit 10,3 tis. tun. Toto množství představuje více než polovinu sklizně loňského roku (52,8 %). Pokles je dán snížením osevní plochy téměř na polovinu (ze 4,4 tis. ha v roce 2022 na letošních 2,4 tis. ha). Hektarový výnos 4,36 t/ha zůstává přibližně na úrovni loňského roku.

Tab. 1 Odhady výnosů a sklizní vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji k 10. červnu 2023

Plodina	Sklizeň (t)				Hektarový výnos (t/ha)			Osevní plocha (ha)			
	2022	odhad 2023	rozdíl	index (%)	2022	odhad 2023	rozdíl	2022 ¹⁾	2023	rozdíl	index (%)
Základní obiloviny	880 814	849 438	-31 376	96,4	5,63	5,66	0,03	156 393	149 968	-6 424	95,9
Pšenice celkem	657 015	634 367	-22 649	96,6	5,75	5,82	0,08	114 305	108 908	-5 397	95,3
pšenice ozimá	637 424	616 234	-21 190	96,7	5,80	5,87	0,07	109 858	105 005	-4 853	95,6
pšenice jarní	19 591	10 338	-9 253	52,8	4,41	4,36	-0,04	4 447	2 370	-2 078	53,3
Ječmen celkem	200 542	191 187	-9 355	95,3	5,48	5,36	-0,12	36 578	35 652	-926	97,5
ječmen ozimý	77 300	83 600	6 301	108,2	6,08	5,85	-0,23	12 709	14 285	1 576	112,4
ječmen jarní	123 243	107 587	-15 656	87,3	5,16	5,04	-0,13	23 869	21 367	-2 502	89,5
Žito	9 014	7 569	-1 445	84,0	4,41	4,60	0,19	2 043	1 647	-397	80,6
Oves	5 023	4 591	-432	91,4	3,42	3,46	0,04	1 469	1 327	-142	90,3
Tritikále	9 220	11 725	2 505	127,2	4,62	4,82	0,20	1 996	2 434	438	121,9
Řepka	102 098	102 775	677	100,7	3,28	3,24	-0,04	31 169	31 759	591	101,9

¹⁾ sklizňová plocha

Pozn.: Výsledky jsou propočteny z nezaokrouhlených hodnot.

KOMENTÁŘ

Ječmene jarního, po pšenici ozimé druhé nejrozšířenější obilovině v kraji, se sklídí odhadem 107,6 tis. t, což je o 12,7 % méně než v loňském roce. Důvodem je jak pokles osevní plochy (o 2,5 tis. ha, tj. o 10,5 %, na 21,4 tis. ha), tak mírně nižší očekávaný hektarový výnos 5,04 t/ha.

Odhadovaná sklizeň **ječmene ozimého** 83,6 tis. t je meziročně o 8,2 % vyšší. Zásahu na tomto faktu má pouze rozšíření osevní plochy o 1,6 tis. ha na 14,3 tis. ha (+12,4 %), neboť hektarový výnos 5,85 t/ha je o 3,8 % nižší.

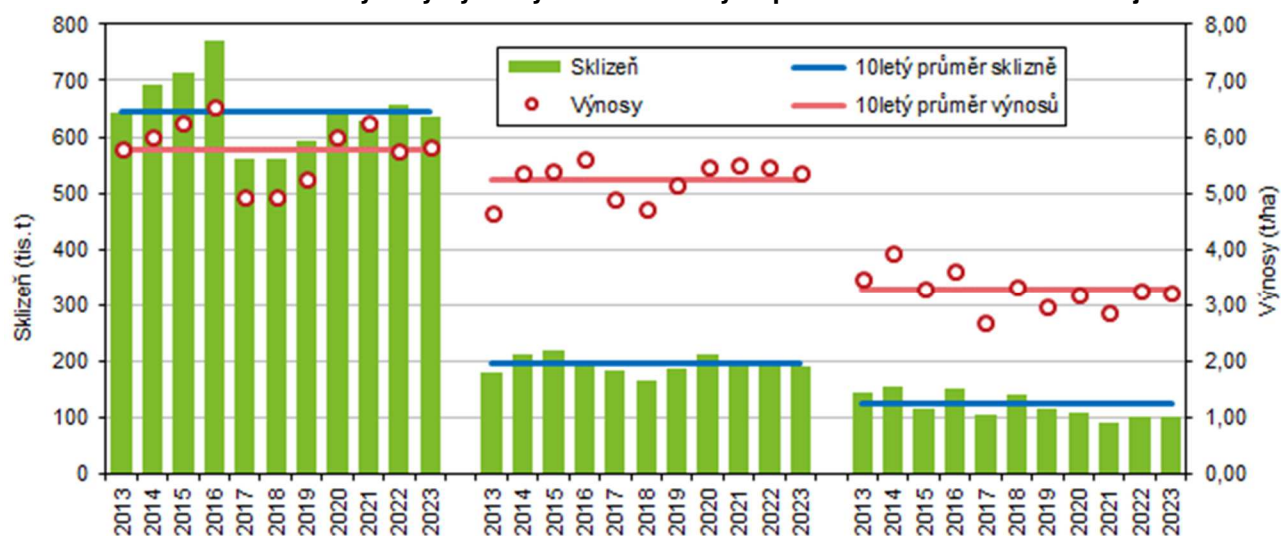
Předpokládaná úroda **žit** 7,6 tis. t bude meziročně o 16,0 % nižší, což je dáno především téměř pětinou redukcí osevní plochy na 1,6 tis. ha. Předpokládaný hektarový výnos 4,60 t/ha je vyšší o 4,2 %.

V důsledku téměř 10,0% poklesu osevní plochy na 1,3 tis. ha, i přes mírný nárůst hektarového výnosu (3,46 t/ha, tj. zvýšení o 1,2 %) je odhadovaná produkce **ovsa** 4,6 tis. t meziročně o 8,6 % nižší.

Očekávaná úroda **tritikále** 11,7 tis. t je meziročně o 27,2 % vyšší díky vyššímu odhadovanému hektarovému výnosu 4,82 t/ha (+4,3 %) a také díky nárůstu osevní plochy (zvýšení o 21,9 % na 2,4 tis. ha).

Řepkou bylo oseto 31,8 tis. ha, meziročně tedy o 591 ha více. Odhadovaný výnos 3,24 t/ha je proti loňsku nepatrně nižší. Letošní sklizeň by měla dosáhnout 102,8 tis. t, což je v porovnání s minulým rokem srovnatelný výsledek.

Graf 1 Sklizeň a hektarové výnosy vybraných zemědělských plodin v Jihomoravském kraji

V tabulce 2 je uveden odhad sklizně a hektarových výnosů vybraných zemědělských plodin podle krajů. Z přehledu vyplývá, že v žádném z krajů letošní očekávaná sklizeň základních obilovin nedosahuje loňské skutečnosti. Naopak u řepky je s výjimkou Prahy a Pardubického kraje odhadovaná sklizeň oproti minulému roku vyšší.

KOMENTÁŘ

Tab. 2 Odhad výnosů a sklizní vybraných zemědělských plodin podle krajů k 10. červnu 2023

	Odhad sklizně (t)				Odhad výnosů (t/ha)			
	základní obiloviny	z toho		řepka	základní obiloviny	z toho		řepka
		pšenice	ječmen			pšenice	ječmen	
Česká republika	6 955 275	4 811 848	1 675 353	1 223 265	5,57	5,88	5,22	3,22
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	24 994	19 388	5 007	4 801	5,94	6,11	5,56	3,34
Středočeský	1 393 490	1 001 006	324 122	273 324	5,72	5,98	5,32	3,23
Jihočeský	699 048	452 400	158 920	132 133	5,31	5,72	5,05	3,20
Plzeňský	558 903	354 805	131 748	98 667	5,38	5,80	5,24	3,20
Karlovarský	102 893	61 881	18 962	17 938	5,25	5,76	4,92	3,21
Ústecký	492 650	374 993	100 679	83 766	5,83	6,04	5,45	3,21
Liberecký	98 577	64 014	19 168	18 254	5,33	5,73	5,12	3,19
Královéhradecký	457 739	350 870	75 357	82 470	5,72	5,96	5,39	3,21
Pardubický	453 248	311 102	112 476	83 106	5,56	5,90	5,09	3,22
Vysočina	709 291	441 173	206 299	131 608	5,29	5,69	4,91	3,20
Jihomoravský	849 438	634 367	191 187	102 775	5,66	5,82	5,36	3,24
Olomoucký	519 422	315 448	188 232	85 275	5,73	6,12	5,32	3,29
Zlínský	266 671	195 911	63 809	43 919	5,77	5,99	5,43	3,24
Moravskoslezský	328 912	234 490	79 386	65 229	5,49	5,78	5,06	3,19
	Index (sklizeň 2022 = 100)				Index (výnosy 2022 = 100)			
Česká republika	91,9	92,7	89,2	104,9	95,6	96,9	93,0	94,9
v tom kraje:								
Hl. m. Praha	74,1	77,8	65,1	72,4	95,3	95,0	93,6	92,1
Středočeský	91,0	90,3	91,8	105,5	96,0	97,0	93,8	94,6
Jihočeský	90,2	91,8	85,2	104,9	93,2	94,5	90,5	94,8
Plzeňský	92,5	94,0	86,9	105,9	94,4	96,4	91,1	95,7
Karlovarský	83,3	81,1	71,7	124,0	92,4	95,2	89,7	94,4
Ústecký	92,9	93,1	90,2	115,5	97,1	97,9	94,9	94,9
Liberecký	89,4	94,0	76,4	104,9	93,8	95,6	90,8	95,0
Královéhradecký	91,9	93,5	87,1	111,3	95,7	97,0	92,4	94,5
Pardubický	93,5	95,5	88,7	98,6	95,0	96,6	91,2	94,3
Vysočina	89,6	92,5	85,3	103,1	92,1	93,7	89,3	94,0
Jihomoravský	96,4	96,6	95,3	100,7	100,6	101,3	97,8	98,8
Olomoucký	91,9	91,2	92,9	101,9	95,6	96,7	94,7	93,4
Zlínský	94,5	95,9	91,3	104,1	97,2	97,7	95,3	95,1
Moravskoslezský	91,6	92,6	91,2	103,3	95,4	96,2	92,8	95,2

Odhadovaný **výnos pšenice celkem** v Jihomoravském kraji (5,82 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji 8. nejvyšší, ale je nad úrovní krajského 10letého průměru (5,77 t/ha). Objem očekávané sklizně (634,4 tis. t) je proti 10letému průměru (646,1 tis. t) o 1,8 % nižší.

Odhadovaný **výnos ječmene celkem** (5,36 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji 5. nejvyšší a proti krajskému 10letému průměru (5,22 t/ha) je o 2,7 % vyšší. Odhadovaná sklizeň ve výši 191,2 tis. t je proti dlouhodobému průměru (195,7 tis. t) nižší o 2,3 %.

Odhadovaný **výnos řepky** (3,24 t/ha) je v porovnání s ostatními kraji 4. nejvyšší, proti krajskému 10letému průměru (3,26 t/ha) je o 0,8 % nižší. Odhadovaná sklizeň ve výši 102,8 tis. t je proti dlouhodobému průměru (123,5 tis. t) nižší o 16,8 %.

KOMENTÁŘ

Kontakt:

Bc. Zuzana Švehlíková
Krajská správa ČSÚ v Brně
e-mail: zuzana.svehlikova@czso.cz
tel.: 542 528 230

Související informace:

[Odhady sklizně - operativní zpráva - k 10. 6. 2023](#)